

SzocKafé, 2004. december 8. Vesszük a jelzést - Sikeres szakmaközi együttműködések a gyermekvédelmi alapellátásban

Révész Magda vitaindítójában egy-két pozitív példával állt elő, amellyel vitára készítette a jelenlévőket. A beszélgetést Darvas Ágnes moderálta.

Révész Magda beszélt arról, hogy a gyermekvédelmi törvény megszületésekor a szakmában mindenki tartott attól, hogy a gyermekjóléti központokban dolgozó szociális munkások idővel kvázi hatóság szerepet fognak betölteni. Véleménye szerint „arról lenne érdemes beszélgetni, hogyan érheti el a jelzőrendszer azt, hogy amitől fél, hogy a gyermekjóléti szolgálat azzá is válik majd amivé válhat”. Valójában erről szóltak a hozott példák is.

Ezután szóba kerültek gyermekbántalmazással kapcsolatos esetek, amelynek kapcsán kiemelésre kerültek, a gyermekvédelmi alapellátás és szakellátás közötti pozitív együttműködések, de egyúttal megemléződött az együttműködés nehézsége az oktatási intézményekkel. A résztvevők többségének tapasztalata szerint sokszor az iskolai gyermekvédelmi felelős személyén és szándékain múlik az együttműködés milyensége, illetve az is, hogy egyáltalán van-e együttműködés. Megemléződött, hogy a szakmaközi együttműködésnek csak az egyik része a jelzőrendszer. A másik része azzal van kapcsolatban, hogy milyen módon történik a gyermekek visszahelyezése a családba. Ilyenkor egyfajta „versenyfutás” indulhat el a jelzőrendszer egyes tagjai között, arra vonatkozóan, hogy például mely intézmény szakembere jogosult a kérdést vizsgálni a gyermekjóléti pszichológusa vagy az iskola pszichológusa?

Darvas Ágnes megemlégett egy - a szociális munkásokról készülő felmérést -, amelyben rákérdeznek a sikeres esetekre is. Kiemelte, hogy a válaszok között megjelenik: akkor érzi sikeresnek magát egy szociális munkás, ha együtt tud működni más intézmények más végzettségű szakembereivel. Emellett vannak akik a szakmaközi együttműködést kérdésesnek tartják akár még azonos intézményen belül is. Darvas Ágnes utalt egy érdekes esetre, amikor az egyik hallgató megjegyezte: minden szakmának van készletrendszere, és nagyon szeretné látni a szociális munka készletrendszerét, vagyis lehessen megismerni, hogy egy intézményben ki a szociális munkás.

Révész Magda úgy elmondta, hogy a gyermekjóléti szolgálatok megjelenésekor nagy volt az ellenállás a különböző szakmák például védőnők részéről is, amely azóta érezhetően csökkent; ez alól egyedül az oktatási intézmények képeznek kivételt. A beszélgetés további részében különös – sokszor egymásnak ellentmondó – tapasztalatok kerültek szóba a gyermekorvossal, gyermekpszichiáterrel, védőnővel kapcsolatban.

Az oktatási intézményekkel kapcsolatos problémák többször felvetődtek. Tanulságos volt annak a kérdésnek a felvetése, miszerint sokszor kérdés az is, hogy az iskolai gyermekvédelem az szociális munka vagy egy pedagógiai kiegészítő feladat? A kialakult helyzetben igen nagy a szociális ágazat felelőssége is, leginkább ez a probléma az oka annak, hogy a gyermekvédelmi alapellátásban dolgozók nem tudnak kielégítően együttműködni egymással. Azonban több hozzászóló beszélt pozitív tapasztalatokról, kiemelték, hogy nem szabad így általánosítani az oktatási intézményekkel kapcsolatban. Az együttműködés sikerességén sokat lendíthetnek a rendszeres találkozások, tapasztalatcserék és egymás megismerése is.

A beszélgetés záró részében elhangzott az a javaslat, hogy szükséges lenne a vita folytatásaként - egy újabb SzocKafé keretein belül - beszélgetni az iskolai szociális munka problémáiról is úgy, hogy legyenek jelen az oktatási intézmények képviselői és maguk az iskolai szociális munkások is.

Bujdosó Judit